

Välkommen hem!

Jakobstadsregionen
Pietarsaaren seutu

NYTTA

NÖJEN

UPPLEVELSER

Jakobstadsregionen
Pietarsaaren seutu

Utgivare: Ab Jakobstadsregionens Utvecklingsbolag Concordia
www.jakobstadsregionen.fi

PEDERSÖRE

INNEHÅLL

NYTTA

Välkommen hem!	5
En region – fem kommuner	6
Vi prutar inte på servicen	18
Hur vill du bo?	19
Ett driftigt folk	20
Här skapas framtiden	22
Så tar du dig hit	23
Därför valde vi Jakobstad	24
#jakobstadsregionen	28
Visste du?	29
Ordlista	30

NÖJEN

Äta & dricka	32
Ett idrottstokigt folk	34
Här händer det	36
Värt ett besök	38
Sommarlivet	40

UPPLEVELSER

Fäboda	42
Lostenen & Utterleden	46
Lokala bryggerier	50
Strandis	56
Emmes Retreat	60

Välkommen hem!

Jakobstadsregionen erbjuder en hög livskvalitet och en trygg omgivning. Vi mår bra, vilket bevisas i alla undersökningar. Vi är lyckliga, har jobb och trivs. De här elementen är grundstenarna i vår region.

Följ med ut till havet, in i skogen eller känn smaken av lokalt producerade ölsorter. Låt oss visa dig den livskraftiga företagaran, den levande tvåspråkigheten, den internationella miljön och det högklassiga och mångsidiga kulturutbudet. Här kan du vinterbada, gå på tur längs en av de många vandringslederna, köpa lokala designprodukter och spela fotboll – och så mycket annat.

Vad är Jakobstadsregionen, och vad kan man göra här? Vilka Facebookgrupper lönar det sig att vara med i och vad kan man göra som nyinflyttad? Allt detta får du här, plus information om evenemang, restauranger och den unika lunchkulturen – visste du förresten att det var här Reko-ringarna fick sin början?

Vi har vår egen identitet och kultur, och det är lätt att ta sig hit. Vår livskraftiga företaganda är välkänd, även nationellt och globalt. Men vi är inte de som behöver beröm. Vi är helt enkelt vana att göra saker ordentligt, med känsla och expertis.

Vi är glada att du vill bli en av oss!

En region – fem kommuner

Invånarantal: 50 000, varav 58% bor i stadsmiljö och 42% på landsbygden.

Bostadsyta per person: 42,2 m².

Språk: Svenska 75 %, finska 19 %, övriga 6 %.

Yta: 4 504 kvadratkilometer, varav hälften är vatten.

Antal öar: 2526.

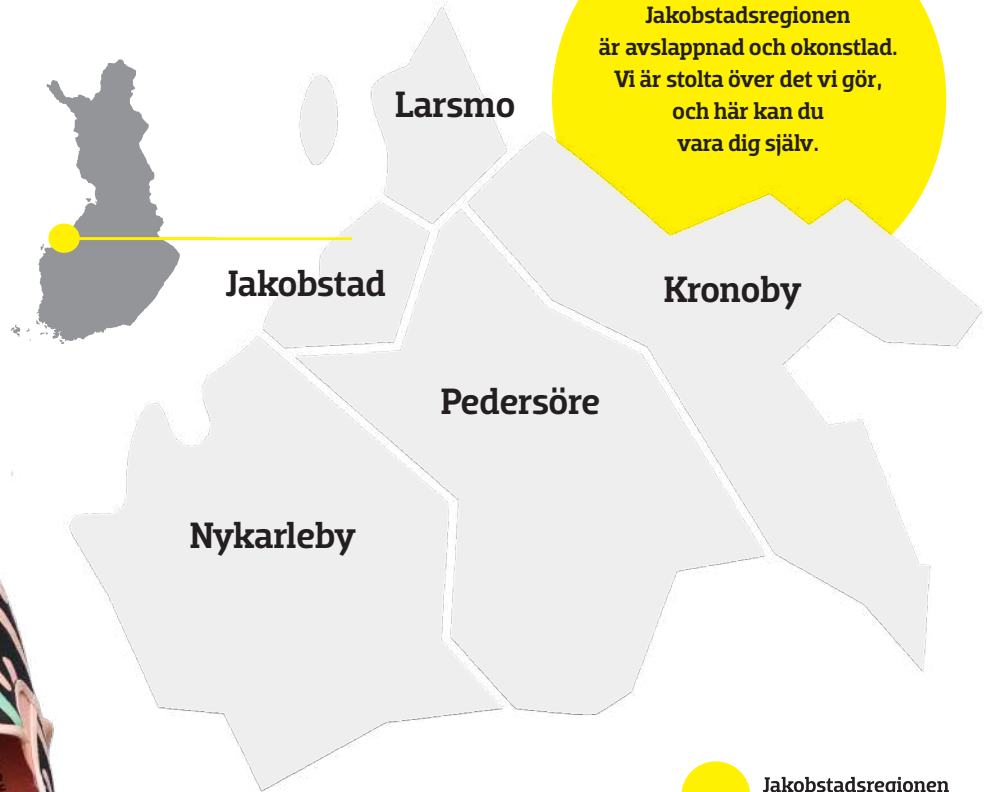
Antal föreningar: 1060.

Antal företag: 6 000.

Antal nya företag per år: Cirka 200.

Antal arbetsplatser: 22 000.

Värde av exporten: 1 miljard euro per år.

Jakobstadsregionen
Pietarsaaren seutu

JAKOBSTAD – regionens motor

Jakobstad är regionens centralort och knutpunkt. Det är här vi samlas och umgås, sitter på caféer, äter på restauranger och njuter av konserter.

Jakobstad är en liten stad med ett stort hjärta.

Stadens geografiska läge med hamnen och goda förbindelser erbjuder fina förutsättningar för företagsverksamhet. Här finns företag i alla branscher.

Många satsar på export, vilket gör atmosfären väldigt internationell.

Jakobstad är känd för sin levande tvåspråkighet, för kulturen och idrotten.

Och för våra symboler Tro, hopp och kärlek.

www.jakobstad.fi

PEDERSÖRE – allt du behöver

Pedersöre är en mix av entreprenörskap, ungdomlig framåtanda, driftighet, kunskap och flexibilitet. Det här skapar utrymme för ett expansivt näringsliv, och vi har ett stort utbud tomter för industri och handel.

Vi kan erbjuda boendemiljöer både på landsbygden och i något av våra livskraftiga byacentrum. Våra satsningar på kultur och fritid gör samhället levande.

Här finns allt – och mera ryms!

www.pedersore.fi

NYKARLEBY – småstad som bäst

I Nykarleby visar sig småstaden från sin bästa sida.
Här har du ett mångsidigt och livskraftigt samhälle där handelsliv
och kultur samarbetar. Många av oss är företagare
och vi är bland annat världens största producent av rävsinn.

Här i Zacharias Topelius hemstad är framtidstron stark. Samtidigt har vi långa anor.
I den över 400 år gamla staden blomstrar författarlivet och företagandet.
Vi är öppna för allt nytt – både tankar och människor.

www.nykarleby.fi

LARSMO – ett pärlband av öar

Välkommen till skärgården!

Här hittar du strandnära bostadsområden, utmärkta friluftsmöjligheter och en naturlig närhet till havet och skärgården.

Larsmo är känd som en barnrik kommun. Vi har valt att satsa på de unga – här finns moderna skolor och nybyggda daghem i alla fyra kommundelar. Centrumhuset Equity, Idrottsparken och naturen finns till för våra invånare, och trafikförbindelserna till våra grannstäder Jakobstad och Karleby är goda.

Visste du förresten att Larsmo består av 365 öar?

www.larsmo.fi

KRONOBY – levande landsbygd

Kronoby ligger mitt emellan Jakobstad och Karleby.
Vi har också goda kontakter till internationella marknader. Här finns regionens flygplats, storbolaget Rani Plast och många småföretag, men också en levande landsbygd. Kommunerna Nedervetil, Terjärv och Kronoby centrum bildar naturliga mötesplatser.

För oss är företagandet inte bara ett levebröd, utan en livsstil.
Kanske det är därför vi är så hemkära.

www.kronoby.fi

Vi prutar inte på servicen

Här är det tryggt att växa upp. Både Jakobstad och grannkommunerna har ett stort nätverk av skolor och daghem. Det nyöppnade Alma daghem i centrum erbjuder en modern och lekfull miljö, och här finns också det engelskspråkiga daghemmet Jacobs Kindergarten. Jakobstad var en av pionjärerna när det gäller språkbadsundervisning och i dag erbjuds en unik möjlighet till språkbad i daghem och skola, på både finska och svenska. Våra kommuner har också satsat extra mycket på utepedagogik.

Hur vill du bo?

I Jakobstadsregionen kan du bo centralt med utsikt över torget, eller ute vid havet med en egen brygga. Du kan bo på landsbygden eller med skogen bakom husknuten. Jakobstads fastighetsbolag Ebba erbjuder hyreslägenheter i olika storlekar, och i olika stadsdelar. Är du på jakt efter en egen lägenhet, en ledig tomt eller ett egnahemshus lönar det sig att kolla med de lokala fastighetsförmedlingarna eller respektive kommun.

» LÄS MERA

www.aktialkv.fi
www.asuntobjorndahl.fi
www.ebbafastigheter.fi
www.riska.fi
www.versum.fi

Ett driftigt folk

Jakobstadsregionen är känd för sin företagsamhet. Här finns i dag över 6000 företag, och många av dem är världsledande inom sin bransch. Vi har pappers- och metallindustri, båtvarv och ett stort livsmedelskluster med Snellman och Fresh Servant i spetsen. Här finns slip-pappersjätten Mirka och Rani Plast. För att inte tala om alla små- och medelstora företag som håller hjulen rullande. Landsbygdsnäringsarna med djurhållning, spannmål och grönsaksproduktion är också livskraftiga. Entreprenörsandan är stark. Företagshotell som Allegro ink och Kulturkollektivet Insidan erbjuder kreativa mötesplatser, och Concordias företagsrådgivning ger »

råd. Vi och våra företag är vana att tänka stort, och samarbetar gärna för att nå allt större marknader. Spetskompetens är ett av våra ledord. Vid hamnen i Jakobstad ligger segelbåtsvarven Nautor's Swan och Baltic Yachts sida vid sida. Hela Alholmen Industrial Park omfattar i dag 63 företag och närmare 2000 arbetsplatser. Entreprenörskollektivet Nykarleby Innovation Center är ett annat bevis på att regionen är en bra grogrund för nya idéer. Det här betyder också att det ständigt behövs nya, kunniga arbetstagare. Och att jobba på distans är inga problem – det lokala telekombolaget JNT har lagt regionen på kartan med sina satsningar på bredband.

» LÄS MERA

www.alholmenip.fi
www.nykarlebyinnovationcenter.fi
www.concordia.jakobstad.fi

Här skapas framtiden

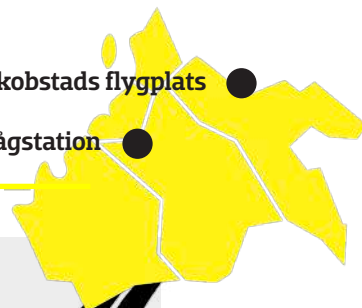
Campus Allegro invid torget i Jakobstad är centrum för regionens utbildningar. Här finns yrkeshögskolorna Novia och Centria, tillsammans med Yrkesakademin i Österbotten. Topeliusgymnasiet i Nykarleby ligger högt på de nationella rankinglistorna, precis som regionens egen yrkesskola Optima – under åtta år har skolan utsetts till Finlands bästa yrkesutbildning. Jakobstad har både ett finskt och ett svenskt gymnasium under samma tak, och gymnasier finns även i Pedersöre och Kronoby. Folkhögskolorna representeras av Kvarnen i Kronoby och Kredu i Nykarleby.

Så tar du dig hit

Karleby-Jakobstads flygplats
Jakobstad-Pedersöre tågstation

Med tåg

Jakobstad-Pedersöre
tågstation
Stationsvägen 13, Bennäs

Restid till Helsingfors
med tåg: 3,3 timmar.

Vid tågstationen finns VR:s
biljettautomat. Från tågstationen
trafikerar tågbusstar till
och från Jakobstads centrum.
Mera information och tid-
tabeller för både tåg och
tågbusstar hittar du på:

www.vr.fi

Med flyg

Karleby-Jakobstads flygplats
Flygarevägen 162, Kronoby
www.kokairport.fi

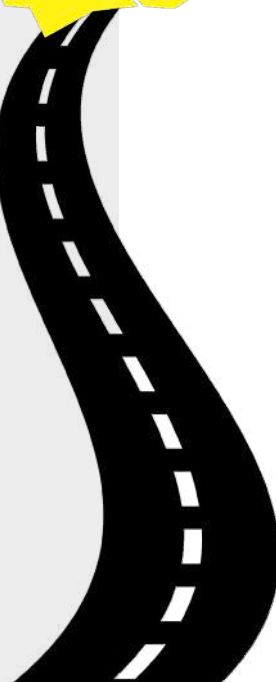
Flygtid till Helsingfors:
70 minuter.

Flygplatsen ligger på bekvämt
avstånd, bara en halv timme
med bil från centrum av
Jakobstad. Flygplatsen är liten,
och incheckningen går smidigt.
Aktuell information om flyg-
trafiken hittar du på:

www.finavia.fi

Med bil

Avståndet från
Helsingfors till
Jakobstad är 470
kilometer, en bilresa
på cirka 5,5 timmar.
Vägförbindelserna är
goda. Genom regionen
löper Riksväg 8, från
norr till söder, och här
finns anslutningar både
till Riksväg 13 mot
Jyväskylä och Riksväg
19 mot Seinäjoki.

**I ett gammalt
trähus i Skutnäs
har familjen Koski
hittat hem. Här,
alldeles nära centrum
och bara ett stenkast
från Gamla hamn
är de redo att bygga
sin framtid.**

Markku & Pamela Koski med söner Elias och Aksel:

Kärleken till hemorten

MARKKU KOSKI är född och uppvuxen i Jakobstad. I samband med studierna flyttade han bort, och de senaste åren har han bott i Helsingfors. Där träffade han Pamela, och där är också äldsta sonen Elias född.

– När han var tre månader fick jag ett erbjudande om ett riktigt bra jobb i Jakobstad. Vi hade även tidigare funderat på att flytta, och nu föll alla bitar på plats.

Vi promenerar från deras rödmålade hus, ner mot båthamnen. Åt andra hållet är det bara en kilometer in till centrum. Kompisar på besök är ofta imponerade över läget, över att man kan bo både i stan, men ändå nästan ute på landet. Bara några kvarter bort ligger dessutom en bondgård.

– Läget är perfekt. Vi har nära till pojkarnas dagis, och jag kan promenera in till centrum med vagnen, säger Pamela Koski.

Hon är uppvuxen i Valkeakoski och hade ingen

relation till Jakobstad innan hon träffade Markku. Men hans entusiasm har smittat av sig.

– Det här är en fin stad att bo i. Jag gillar att det ordnas så mycket aktiviteter för barnfamiljer, allt från församlingens dagklubb till barngrupper och parkverksamheter.

För Markku Koski har kärleken till hemstaden alltid funnits där. Under somrarna har han ofta längtat hem till Fäboda, och nu njuter han av att ha allt inom räckhåll. Att ha farföräldrarna nära till hands är också ett stort plus.

– Jakobstad är ingen stor stad, men ändå känns det väldigt internationellt och restaurangutbudet är mångsidigt. Jag är också imponerad över att många vågar tänka stort.

Storebror Elias går i engelskspråkigt dagis och har fått både svenska och finska kompisar.

– För oss är det viktigt att pojkarna ska få lära sig flera språk, säger Markku Koski.

Se video med familjen Koski på www.jakobstadsregionen.fi

Daniel Löf & Pia Holkkola-Löf och sonen William:

De trivs i sin stora, lilla stad

Lagom liten stad,
korta avstånd och
allt inom räckhåll.
Plus ett företagare-
vänligt klimat och
en trygg miljö.
Familjen Holkkola-
Löf kan räkna upp
många fördelar
med Jakobstad.

PIA OCH DANIEL bor mitt i centrala Jakobstad, i en lägenhet med utsikt över torget.

– Vi är nog lite unika. De flesta barnfamiljer bor utanför centrum, säger Pia Holkkola-Löf.

Men det var just det centrala läget som var en av orsakerna till att de valde att flytta tillbaka från studiesteden Vasa. Både Pia och hennes man Daniel är uppvuxna i Pedersöre, men beskriver sig som riktiga stadsbor som trivs bra i Jakobstad.

– Plötsligt fanns drömlägenheten till salu, och vi valde att slå till – ett beslut vi inte har ångrat. Jakobstad är perfekt för oss. Lagom liten, men ändå tillräckligt stor, säger Pia Holkkola-Löf.

I dag har familjen utökats med sonen William. Även han trivs i centrum. Trottoarkanter, rulltrappor och staket – en vanlig kvällspromenad blir som en upptäcktsfärd. Promenaden till hans

dagis tar bara fem minuter och i Skolparken kan man leka tittut mellan träden eller åka pulka.

– En sak vi uppskattar är att det finns så många fina parker på gångavstånd. Det finns alltid nåt nytt att upptäcka, speciellt med en tvååring.

Pia och Daniel uppskattar centrumlivet, att ha allt nära, oavsett om man behöver handla mat eller vill ta en öl med sina vänner. I en liten stad är det också nära till naturen, och den omkringliggande landsbygden. Bådas barndomshem finns dessutom bara tio minuter bort.

Som företagare är Daniel Löf imponerad över den starka framåtandan och det företagsvänliga klimatet i regionen. Här finns många andra företagare att nätverka med, och goda möjligheter att få stöd och rådgivning.

– Vi trivs bra här. Vi har hittat hem, säger han.

Se video med familjen Löf&Holkkola-Löf på www.jakobstadsregionen.fi

Följ oss

#jakobstadsregionen
#pietarsaarensuut
#härborkvaliteten
#täälläasuulaatu
#thehomeofquality

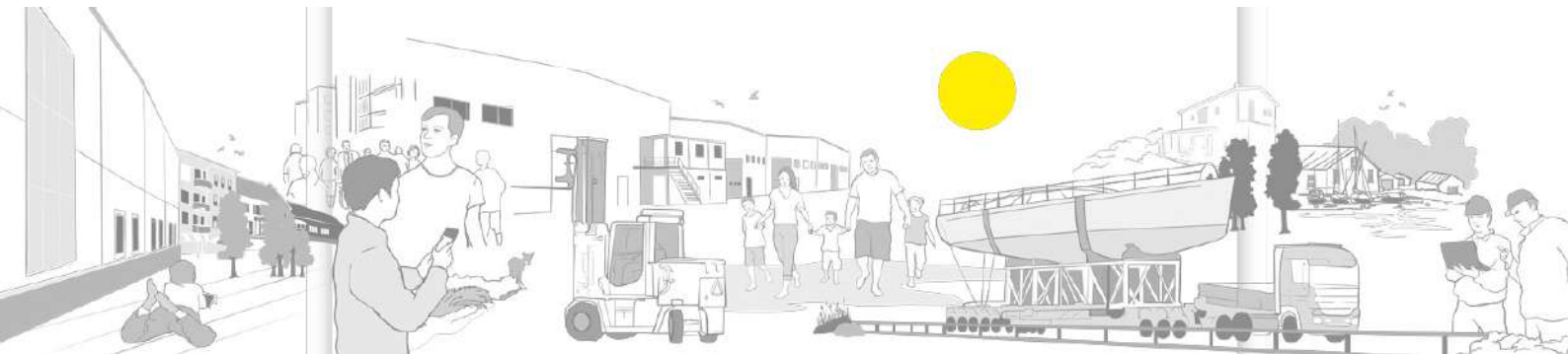
Visste du att?

DET SOM PRÄGLAR Jakobstadsregionen är den sociala gemenskapen. Vi tycker om att göra saker i lag, tillsammans, och talkoandan är stark. Det här tar sig uttryck i en mångfald av föreningar – faktiskt över 1000 stycken – som berikar vardagen för regionens invånare. Hos oss finns också en självklar inställning till att uttrycka sig kreativt, både bland yngre och äldre generationer. Bildkonsten och musiklivet är starka i regionen, inte minst tack vare kulturutbildningarna i Campus Allegro.

VI ÄR LITE SPECIELLA – det kommer du att märka. Konkurrenten med grannstaden Karleby är tuff, och vi drar gärna skämt om grannen i norr. Vi har den legendariska grillen Korv-Görans som gett upphov till många historier om par som funnit varandra i den ringlande kön till luckan under lördagskvällarna. Vi är ärligt talat ganska dåliga chaufförer, men håller hårt på högerregeln. Vi är ett lunchätande, körsjungande och idrottstokigt folk, och här finns ett stort utbud av kyrkor och

samfund – Jakobstad brukar kallas den mest kyrkotäta staden i hela landet. Vi har en speciell dialekt och lever i en småstadsmiljö omgiven av en levande landsbygd – vi är stolta över vår region, vi siktar högt och vi når långt.

JAKOBSTADSREGIONEN såg till att placera sig på kartan redan på 1800-talet när barken Hercules blev det första finländska fartyget som seglade jorden runt. Och vi fortsätter att imponera.

Vill du lära känna oss bättre? Gå gärna med i Facebookgrupperna "What's up in Jakobstad/Pietarsaari?" och "Jakobstad/Pietarsaari". På Instagram kan du kolla in konton som @visitjakobstadregion och @visitjakobstadpietarsaari och hashtaggen #jeppis.

He va skrypt!

75 procent av oss har svenska som modersmål. Eller?
Här kommer en ordlista för dig som ibland har svårt att förstå
vad vi riktigt menar.

ampper – hätsk eller snabb
assit – gratis, nästan ingenting
baket – efter
bussi – stilig, snygg
båсот – stressigt
driisto – modig
dryyft – längta, "ha dryyft efter"
frass – hankatt
friisk – för lite salt (i maten)
frissam – irriterande, påfrestande
gaturally – en del av den lokala ungdomskulturen på 1960–1990-talet, när ungdomar körde runt, runt i centrum under veckosluten
håsa – jäkta eller stressa
i lag – tillsammans
Jeppis – Jakobstad
jåma – klaga
krank – mygga

laesh – att ta det lugnt
lektris – elektricitet, ström
lemin/limin – ha träningsvärk
noolan – nordlig vind
prakk – krångla eller försöka
rapa – lera
ruku – dålig
ped – cykel, eller cykla
pjaso – löjlig, gör sig till
pöllo – knasig, dum i huvudet
skryp – trevlig, trevligt
stygg – illasmakande eller ful
talko – att arbeta tillsammans, utan ersättning
tasmas – minska, rinna ut i sanden
taso – knäpp
tykält – ofta
villo – sommarstuga
öödit – ostädad

frissam bussi PEDESI ruku
tykält frass noolan taso talko stygg
laesh lektris friisk håsa ped
krank öödit villo JEPPIS assit
KROMBI
båso
driisto rapa gaturally skryp lemin
pjaso
prakk tasma i lag jåma LAASMO
NYKAABI ampper

Äta & dricka

Lunchkulturen i Jakobstad är speciell – oavsett vad du gillar kommer du att hitta ditt favoritställe. Här finns den klassiska grillen Korv-Görans, det var här som hamburgerkedjan Friends & Brgrs öppnade sin första restaurang och här finns lokala företagare med sina egna specialiteter. Den internationella atmosfären syns också i restaurangutbudet. På sommaren är Café Skorpan ett populärt utflyktsmål, precis som den legendariska Terjärv Grill och Uffes Mat&Café i Purmo.

» LÄS MERA

Lista över restaurangutbudet:
www.visitjakobstadregion.fi

Ett idrotts- tokigt folk

Regionens stolthet är fotbolls-
laget FF Jaro. De rödvita spelarna
har under många år varit en före-
bild för regionens fotbollsfans, och
i dag är fotbollskulturen stark med
många olika föreningar och junior-
lag. Här spelas också badminton,
golf och bordtennis. Vi simmar,
skidar, gymnastiserar, friidrottar
och rider. Terränglöpning har blivit
en populär motionsform, precis
som terrängcykling och triathlon.
MTB-banan och skidskyttevallen
i Idrottsparken i Larsmo samlar
idrottare från hela regionen, medan
ishockeyn är stark i Kronoby.
Stjärnhallen i Nykarleby är hemvist
för regionens främsta innebandy-
lag Blue Fox, och i skateparkerna »

i Bennäs och Jakobstad samlas varje kväll åkare i alla åldrar. Föreningen Team Nordic Trail med löpargrupper över hela landet har sin hemort i Jakobstad, och om du ser ett stort gäng blåklädda löpare tassa på i skogarna kring Fäboda så är det de. Vår envishet och målmedvetenhet tar oss långt, också i idrottens tecken. Visste du till exempel att skidåkaren Hans Mäenpää är från Jakobstad? Han som har världsrekordet i 24 timmars skidåkning. Fotbollsproffset Simon Skrabb – också han från Jakobstad – har bevisat att han klarar sig även i de stora klubbarna, och friidrottaren Alina Strömberg från Larsmo är juniorvärldsmästare i stavhopp. Och det här är bara några exempel, listan på framgångsrika idrottare från regionen kunde göras hur lång som helst.

» LÄS MERA

Register över föreningar i regionen hittar du på kommunernas hemsidor.

Här händer det

Sommartid fylls kalendern av en lång rad evenemang, allt från den veckolånga stadsfestivalen Jakobs Dagar till Finlands största loppmarknad Juthbackamarknaden som i slutet av augusti lockar tiotusentals människor till Nykarleby. I regionen ordnas också träbåtskavalkad i Gamla hamn i Jakobstad, vintermarknader, sommarfester och trivselkvällar. I Schaumansalen bjuds besökarna på musik i världsklass året om, medan sommarteatern vid Torgare i Kronoby lockar med lokala berättelser. Jakobstadsregionen har en levande musikkultur, med långa traditioner, och här föds ständigt nya artister – Fredrik Furu, Jennie Storbacka och ...and Oceans är alla från vår region. »

Vi har också många lokala trubadurer, och oavsett vilken pub eller bar du stiger in en vanlig vardagskväll är det stor chans att du får uppleva levande musik. Torsdagsjazzen är ett sätt för stadens musikstuderande att få uppträda inför publik, och varje höst ordnas kammarmusikfestivalen Rusk. Vintermånaderna har också sina egna programpunkter i kalendern. Julmarknaden på After Eight lockar mycket folk, precis som hantverkarmarknaden i Bennäs i Pedersöre. När det nalkas jul lyser regionens lucior upp vintermörkret, och julkonserterna fyller samlingshus och kyrkor. I februari bjuder Larsmo sina invånare på vinterkarneval, och under vårvintern valfärdar vi ut på isarna, gärna längs isvägen ut till Mässkärr där caféet håller öppet för sportlovsfirarna.

» LÄS MERA

Här hittar du fler evenemang som ordnas i regionen:

www.visitjakobstadregion.fi

Värt ett besök

Regionen är full av smultronställen, redo att upptäckas. Om du tar en tur genom alla fem kommuner kan du till exempel planera in ett stopp i tomtgården Tonttula i Larsmo, höra mer om spökhistorierna vid Torgare prästgård i Kronoby, vandra över Bockabron i Pedersöre och fångas av Zacharias Topelius barn-
domshem Kuddnäs i Nykarleby. I Jakobstad finns det arktiska museet Nanoq, stadens museum med alla samlingar och den gamla trähusstadsdelen Skata som upplevs bäst till fots. Aspegrens trädgård och området i Gamla hamn med Skeppsgården och Kittholmens badstrand är också värda ett besök, speciellt sommartid.

Sommarlivet

För många av oss betyder sommaren stugliv. Genast isarna far, ska båten i sjön, och vi tillbringar lediga dagar och veckoslut i skärgården. Många flyttar också ut, och distansjobbar eller pendlar från sommarstugan. De flesta stugorna ligger ute på holmar, men också längs fastlandsstränderna och kring de många sjöarna. Antalet invånare i regionen ökar märkbart under sommarmånaderna. Skärgården bjuder också på service – sommarrestauranger hittar du på Mässkär, Köpmanholmen, Hästöskata och vid Andra sjön. Och när höstmörkret smyger sig på firar vi villaavslutning – eller veneziansk – och då lyser hela skärgården upp av fyrverkerier och tända ljus.

A scenic photograph of a sunset over a body of water. The sun is low on the horizon, creating a bright orange glow and a long, shimmering reflection on the water's surface. Large, dark, rounded boulders are scattered along the shoreline and in the shallow water. The sky is a mix of soft orange and pale blue. In the lower-left foreground, there is a teal-colored circle containing white text.

FÄBODA
JAKOBSTAD

UPPLEVELSER

Nära havet vill jag bo

En rasande höststorm, midnattssolen och mäktiga isformationer. Fäboda fascinerar alla årstider. Det här är Jakobstadsbornas och hela regionens andningshål. Här simmar vi, har picknick på de solvarma klipporna, vandrar och cyklar.

Stranden och den så kallade sammetsskogen i Fäboda har blivit något av stadsbornas vardagsrum, en naturskön pärla bara tio kilometer från stadens centrum.

Fäboda har något för alla. På sommaren erbjuder de släta klipporna och sandstränderna perfekta platser för en spontan picknick. Den som hellre äter på restaurang kan slå sig ner vid Fäboda kaffestuga och njuta av en kopp kaffe eller en bit mat. Klipporna är tillgängliga för alla. Från kaffestugan ut mot stranden slingrar sig en naturstig byggd i trä, som även passar för rörelsehindrade

och familjer med barnvagn.

Naturstigen ansluter också till den 33 kilometer långa vandringsleden som lockar till sig vandrare, terränglöpare och cyklister.

För stadsborna är Fäboda ett viktigt rekreationsområde. Här plockar vi bär, jagar eller vandrar längs någon av de många stigarna. Både intill stranden och längs vandringsleden finns rastplatser. Området lockar besökare från hela regionen, och även längre ifrån.

Fäboda är ett av regionens finaste badställen. Den mest populära stranden är Lillsand som påminner om en lagun. Här finns grillplats, omklädningshytter och wc. Intill caféet finns en strand som gränsar till en liten klippudde, och lite längre söderut ligger Storsand. Här mellan de mjuka sanddynerna är det ofta lite lugnare. Alla tre stränderna är långgrunda och barnvänliga.

» HITTA HIT

www.jakobstad.fi/turism/se-och-upplev/natur-och-hav/faboda-sv-se

A group of four hikers is seen from behind, walking along a narrow wooden boardwalk that winds through a forest. The hiker in the foreground is wearing a black jacket, olive green pants, and a large yellow backpack. The second hiker is wearing a teal jacket and dark pants. The third hiker is wearing a black jacket and dark pants. The fourth hiker is wearing a black jacket, light blue pants, and a yellow backpack. The forest is filled with tall, thin pine trees and a dense undergrowth of green and brown vegetation. The sky is overcast with grey clouds.

**LOSTENEN
& UTTERLEDEN**
PEDERSÖRE

Naturnära vandring

Långt inne i skogen i Överpurmo finns Finlands största klippblock Lostenen, en 16 meter hög klippa som vilar på en hög mindre stenar och klippor. Lostenen är ett resultat av istidens framfart. Det ser nästan ut som om en jätte kastat stenar, och sedan låtit dem ligga huller om buller. Stenen har fått sitt namn av de många lodjur som förr ofta sågs i den steniga terrängen.

Det finns många historier om den mytomspunna stenen med sina grottor och håligheter. Den ska ha gett skydd åt invånarna under ofärdstider, men även skördat offer. Bland annat berättas att unga par ofta sökte sig till stenen för att dansa, med påföljden att en av flickorna föll ner och omkom mellan klippblocken.

I dag är det både tryggt och enkelt att ta sig hit. Intill Lostensvägen finns en stor parkeringsplats,

UTTERLEDEN | PEDERSÖRE

och därifrån är det en knapp kilometers naturskön vandring till stenen. På området finns en grillplats, vindsydd och utedass – och för den som vill njuta av utsikten är det bara att ta trapporna upp.

Om du är sugen på en heldagsvandring är Lostenen också en bra utgångspunkt för en av nejdens längsta vandringsleder, Utterleden. Längs de 50 kilometrarna från Vilobacka i Överpurmo till skidstugan i Lappfors får du njuta av orörd natur och äkta vildmark. Leden går genom glesbefolkade områden längs Purmo norra å och Esse å, och under vandringen passerar du bland annat Kalisjön, Gäddsjön och Hjulforsen. Här finns också naturliga myrmarker, gammelskogar och små ödemarssjöar. Speciellt längs åarna är djurlivet rikt, här trivs bland annat flygekorror, sällsynta fåglar och älgar.

Längs leden finns åtta vindsydd med eldstäder, där vandrare kan övernatta eller bara ta en paus och grilla korv. Vid Bockabron i Kiisk finns en stor kåta, och ytterligare en

UTTERLEDEN | PEDERSÖRE

rastplats finns en bit längre bort vid Hjulforsen. Vid flera av rastplatserna finns även utedass.

Vandringsleden binder samman flera av kommunens vackraste och mest natursköna områden. Längs vandringsleden finns också många spår av det gamla Pedersöre. Leden passerar stenåldersboplatser Hundbacka, flera bronsåldersrösen och en relativt orörd jättekyrka. Och om du har riktigt tur kanske du får syn på en utter!

» HITTA HIT

LOSTENEN

Lostensvägen 209, Överpurmo

www.pedersore.fi/sv/om-pedersore-2/turism/idrottsbyran-2/utflyktstips/

UTTERLEDEN

www.pedersore.fi/sv/kultur-och-fritid/motion-och-friluftsliv/friluftsliv/vandringsleder/

BRYGGERI

LOKALT ÖL
NYKARLEBY

Ölvänner och finsmakare

Visste du att öl smaksätts med små, gröna humlekottar? Eller att höga temperaturer ger ett sötare öl? Att brygga ett riktigt gott öl är en konst, en balansgång mellan rätt temperatur, rätt mängd ingredienser och hur mörk malten är.

– Den här ölen tar cirka sex veckor att tillverka. Själva bryggprocessen är över på en dag, men sedan ska ölen jäsa, mogna och tappas upp på flaska, säger Björn Höglund och tar fram en flaska veteöl, ett av bryggeriets specialiteter.

Vi befinner oss i ett gammalt men nyrenoverat uthus av rödtegel i närheten av Keppo gård i Jeppo. Här har bröderna Björn och Carl-Henrik Höglund tillsammans med Caj Fors-Klingenberg byggt upp ett eget mikrobryggeri. Här produceras varje år cirka 50 000 liter öl, och i sortimentet finns just nu elva olika

LOKALT ÖL | NYKARLEBY

sorter – allt från det ljusa veteölet till mörka Porters och nyheten Sour Ale med smak av mango och svarta vinbär. Ölen är ekologisk, allt görs från grunden och med så lokala råvaror som möjligt.

– Många som säger att de inte gillar öl har kanske bara testat en eller två sorter. För tio år sedan fanns det nästan bara vanlig lager i butikerna och restaurangerna, men i dag finns det smaker för alla, bara man vågar testa, säger han.

Mikrobryggerierna har kommit för att stanna. I dag finns det cirka 100 små bryggerier runt om i landet, och två av dem hittar du i Nykarleby – Keppo Bryggeri och Jacobstads, som namnet till trots bryggs i en gammal industrihall strax utanför Nykarleby centrum.

– Orsaken är den fina vattenkvaliteten. Nykarlebyvattnet är klart och rent och passar perfekt för öltillverkning, säger företagaren Daniel Löf.

Vatten är en viktig ingrediens, och har stor inverkan på slutresultatet. För att brygga öl behövs bara fyra

LOKALT ÖL | NYKARLEBY

ingredienser: Malt, humle, vatten och jäst. Hemligheten ligger i hur ingredienserna blandas, hur vattnet smakar och hur länge det får jäsas. Men också på humlesorten och hur mycket malten rostas. En riktigt mörkrostad malt ger ett mörkt och fylligt öl.

För Daniel Löf startade bryggeri-verksamheten som ett experiment. Innan var han inte ens speciellt förtjust i öl.

– Under en pubbrunda började jag fundera på att det säkert går att tillverka eget, betydligt godare öl.

Jacobstads har under åren satsat på många olika sorter och lanserar nya produkter inför varje säsong. Deras kännetecken är starka smaker. Plus historierna. En av flaskorna har en klargul etikett med Strengbergs-klockan. En annan har han döpt till Fäboda och den som säljer mest är Shipbuilder, ett lageröl som berättar historien om barken Hercules världsomsegling på 1800-talet.

– Den lokala anknutningen är viktig. Det här också ett sätt att marknadsföra vår region i andra

LOKALT ÖL | NYKARLEBY

delar av landet, säger Daniel Löf.

Det sägs att öl är en av våra äldsta drycker, och i dag är öl den tredje vanligaste drycken i världen, efter vatten och te. Hos mikrobryggerierna Keppo och Jacobstads får du lära dig allt du behöver veta om den ädla drycken. Båda bryggerierna tar gärna emot grupper. Här kan du få en inblick i ölbryggandets konst, och lära dig mera om de olika sorterna. Och kanske hitta en ny favorit.

» TIPS

Via appen Untappd kan du kolla vad andra tycker om olika ölsorter. Eller själv betygssätta de sorter du testat.

» HITTA HIT

KEPPO BREWERY

Keppogränd 30, Jeppo

www.keppobryggeri.fi

JACOBSTADS – FINNISH WEST COAST CRAFT BREWERY

Pälsvägen 2, Nykarleby

www.jacobstads.fi

A photograph of an older man with a black cap and a black turtleneck, smiling and holding a large, speckled fish (likely a salmon) horizontally in front of him. He is standing in front of a red building with a green-framed window. The fish has a silvery body with dark spots and a yellowish-orange fin. A dark teal circle is overlaid on the left side of the image, containing the text 'STRANDIS' and 'LARSMO' in white.

STRANDIS
LARSMO

Hemligheten med rökt fisk

Strandis i Larsmo har ett oslagbart läge – hit kan du komma med bil, cykel, till fots eller med båt.

– Vi är så vilt jag vet den enda bybutiken i regionen dit du kan komma sjövägen, säger Anders Högberg.

Strandis startade som en traditionell bybutik, men i dag är livsmedelsförsäljningen bara en liten del av verksamheten. Här finns café, restaurang, fiskrökeri, camping, bastuflotte och vinterbad, och stället har blivit ett populärt utflyktsmål.

Anders Högberg är mer eller mindre uppvuxen i butiken. När han var 15 år köpte hans föräldrar barverksamheten och campingområdet intill landsvägen. Så småningom utvecklades verksamheten till en livsmedelsaffär, och till en början bodde familjen Högberg på andra våningen i butiken.

– Men egentligen har det här

stället ännu äldre anor, säger han och visar tre gamla fotografier som pryder väggen i restaurangen.

Storströmmen har i alla tider fungerat som en knutpunkt. I slutet av 1600-talet lottsades skepp här via från Cronovarvet i Kronoby ut till Gamla hamn i Jakobstad. I början av 1900-talet var området mellan Larsmosjön och havet en central plats för stockar, props, som flottades ut till sågverken i Jakobstad. Redan då fanns här en kiosk som sålde pilsner, korv och sötsaker, och som betjänade stockflottarna. Speciellt under veckosluten lär det ha gått vilt till, och stället kallades Vilda västern. Självt har Anders Högberg inget minne av den gamla byggnaden, men säger att det känns bra att föra arvet vidare. I dag driver han verksamheten tillsammans med sin fru Eva Högberg. Under sommarmånaderna är det högsäsong, och kön till kassan är stundvis lång. Sommarlovslediga barn kommer in för att köpa glass, på terrassen sitter lunchgäster och folk sticker sig in för att köpa med sig en bit rökt fisk.

Samtidigt går telefonen varm, turister ringer och frågar om campingen, och någon vill beställa en pizza. Strandis är också populärt vintertid – den rymliga bastun har blivit vinterbadarnas favorit. Många är stamgäster och kommer hit för ett dopp i vaken varje vecka, hela vintern.

Om somrarna kan gästerna också hyra bastuflotten Gloskär. Med den kan du styra ut på fjärden, grilla korv eller beställa catering ombord.

– Det gäller att ha många ben att stå på, speciellt ute på landsbygden. Att finnas så nära både havet och Larsmosjön är en stor fördel, säger Anders Högberg.

Samtidigt lägger en båt till vid gästbryggan, alldeles intill restaurangen.

» HITTA HIT

STRANDIS

Assarskärsvägen 1, Larsmo

www.strandis.fi

A photograph of a small, dark brown wooden cabin with a gabled roof, elevated on stilts in a dense forest of tall, thin trees. A wooden ramp with railings leads up to the cabin's entrance. The cabin has a light-colored door with a window and a small sign above it that reads "2. OVAN". A wooden platform with railings surrounds the cabin. The background shows a body of water and more trees.

**EMMES
RETREAT**
KRONOBY

Här hittar du lugnet

Föreställ dig ett hus högt uppe ovanför marken, med väggar och tak av glas. Att få vakna på morgonen och titta upp på trädtopparna, eller se ut över sjön. Emmes Retreat erbjuder sina gäster en plats för vila och avkoppling, och en omvälvande tystnad.

Ulla-Beth Mäki-Jussila och Henrik Wiik har byggt upp sin egen drömtillvaro, en stugby vid en sjöstrand, långt inne i skogen i Nedervetil. Övernattningsstugorna är byggda uppe bland trädstammarna. Henrik är byggnadsingenjör och tillsammans har de planerat och byggt upp området, hus för hus. Eller egentligen är det naturen och träden som fått styra, om man bygger i träden får man så lov att bygga där de växer.

I sitt tidigare arbete som terapeut och familjehandledare såg Ulla-Beth att de flesta av oss trivs bra i naturen.

Så småningom växte en dröm fram hos henne, att bygga upp en miljö där kroppen och själen får vila, och där man får leva nära naturen.

– Människan har alltid sökt efter lugnet i naturen. Vi är ett med naturen, och alla dess element är viktiga för att vi ska må bra, säger hon

Själv börjar både hon och Henrik alltid dagen med yoga, och när hon vill slappna av är det meditationen eller en lugn vandring i skogen som ger henne ro.

Är du intresserad av ett besök? Vid Emmes Retreat kan man boka in sig för en natt, eller flera. Man kan komma ensam, eller tillsammans med någon annan. Tre av stugorna har två bäddplatser, förutom den största som har fyra sängar.

– Vi vill bjuda på komfort, och sömnen är en viktig del. Sängarna och sängkläderna är av högsta kvalitet, säger Ulla Beth Mäki-Jussila.

Hela området är tre hektar stort. Nere vid stranden ligger huvudbyggnaden och bastun och längst bort en yogapaviljong med fin utsikt över Em-

EMMES RETREAT | KRONOBY

mes träsk. För Ulla-Beth och Henrik var det kärlek vid första ögonkastet när de såg stället.

– Här kan du andas. Lyssna på vinden i trädtopparna eller titta på solljuset som glittrar på sjön. Att delta i en retreat kan kännas främmande, men de flesta som kommer hit upplever tystnaden som väldigt naturlig, och skön.

I studion ordnas yogapass, avslappningsövningar och meditationer. Man kan delta i skogsbad eller vandringar längs stigarna som omringar området och vid stranden ligger några kajaker som gästerna får använda. Tysta retreatar hålls också, eller så kan man bara övernatta.

Det centrala är lugnet, upplevelsen. Och att vara ett med naturen.

» HITTA HIT

EMMES RETREAT

Haavistovägen 357, Nedervetil

www.emmesretreat.fi

Jakobstadsregionen Pietarsaaren seutu

Ab Jakobstadsregionens Utvecklingsbolag Concordia

Skolgatan 25-27 C
68600 Jakobstad

Tel. 010 237 7550
info@concordia.jakobstad.fi

www.jakobstadsregionen.fi
#thehomeofquality